

ภาวะแทรกซ้อนทางระบบจิตประสาทในผู้ป่วยเด็กเอสแอลอี

นางสาวภควดี วุฒิปิทยามงคล

บทคัดย่อ

หลักการและเหตุผล โรคเอสแอลอี (Systemic Lupus Erythematosus, SLE) เป็นโรคที่เกิดจากการสร้างภูมิคุ้มกันต่อต้านเนื้อเยื่อตัวเอง ทำให้มีการอักเสบและทำลายเนื้อเยื่อในอวัยวะต่างๆ ทุกระบบ รวมทั้งระบบประสาท ทำให้ผู้ป่วยส่วนหนึ่งอาจมีอาการและอาการแสดงทางระบบจิตประสาท (Neuropsychiatric Systemic Lupus Erythematosus, NPSLE) เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาถึงภาวะแทรกซ้อนชนิดนี้ในประเทศไทย จึงเป็นที่มาของการศึกษาในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาหาความชุก และอาการและอาการแสดงของ NPSLE

วิธีการศึกษา การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบย้อนหลัง (retrospective, descriptive study) ของกลุ่มประชากรผู้ป่วยโรคเอสแอลอีที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปี ที่ได้รับการรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2547 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555 ผู้ป่วยที่มีอาการหรืออาการแสดงทางระบบประสาทหรือทางจิตเวชจะนำมาศึกษา

ผลการศึกษา ในระยะเวลาที่ทำการศึกษามีผู้ป่วยโรคเอสแอลอีมาเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช 204 ราย ในจำนวนนี้มีผู้ป่วยที่มี NPSLE จำนวน 47 ราย (ร้อยละ 23 ของผู้ป่วยเอสแอลอีทั้งหมด) เป็นเพศหญิง 40 ราย (ร้อยละ 85) มีอายุเฉลี่ย 11.1 ± 2.5 ปี (ช่วงอายุ 5.5 - 14.9 ปี) โดยมีผู้ป่วยจำนวน 7 ราย มี NPSLE 2 ครั้ง นับว่าเกิด NPSLE ทั้งหมด 54 ครั้ง ร้อยละ 63 เกิดขึ้นภายใน 1ปี หลังได้รับการวินิจฉัยโรค SLE ในจำนวนนี้เกิดจากโรคเอสแอลอีโดยตรง (Primary NPSLE) 38 ครั้ง (ร้อยละ 70.4) และจากสาเหตุอื่นๆ (Secondary NPSLE) 16 ครั้ง (ร้อยละ 29.6) และมีผู้ป่วย 1 รายเสียชีวิต อาการหรืออาการแสดงที่พบได้บ่อยที่สุดคือ อาการชัก พฤติกรรมเปลี่ยนแปลง ความรู้สึกตัวเปลี่ยนแปลงและภาวะอ่อนแรงครึ่งซีก โดยพบว่าผลการรักษามีผู้ป่วยเสียชีวิตจาก NPSLE 1 ราย

สรุป ความชุกของ NPSLE ในผู้ป่วยเด็กจากการศึกษานี้มีประมาณร้อยละ 23 ซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นภายในหนึ่งปีแรกหลังจากได้รับการวินิจฉัยโรค SLE อาการและอาการแสดงส่วนใหญ่คือ อาการชัก พฤติกรรมเปลี่ยนแปลง ความรู้สึกตัวเปลี่ยนแปลงและภาวะอ่อนแรงครึ่งซีก

NEUROPSYCHIATRIC COMPLICATION IN CHILDHOOD SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS

MISS PAKAWADI VUTTIPITTAYAMONGKOL

Abstract

Background: Systemic Lupus Erythematosus (SLE) is an autoimmune disease and causes inflammation of any organs. One of the major organ is nervous system causing Neuropsychiatric Systemic Lupus Erythematosus (NPSLE). There is no study of this complication in childhood SLE in Thailand, we then conduct this study.

Objective: To determine the prevalence and describe symptoms and signs of patients with NPSLE

Methods: This is a retrospective, descriptive study of patients who were less than 15 years old and diagnosed with SLE from 1 January 2004 to 31 December 2011. Those who had neuro-psychiatric symptoms and signs were included.

Results: There were 204 patients diagnosed with SLE during the study period. Forty seven patients (23%) had NPSLE. Eighty five percent was female. The mean age of the patients was 11.1 ± 2.5 years (range 5.5-14.9). Seven patients had 2 NPSLE events making a total of 54 events. Sixty three percent of NPSLE occurred within the first year after diagnosis. Of 54 events, 38 events (70.4%) were classified as Primary NPSLE and 16 events (29.6%) were Secondary NPSLE. The most common symptoms and signs were seizures, behavioral changes, altered mental status and hemiparesis. There is 1 patients (1.8%) died from NPSLE events.

Conclusion: The prevalence of NPSLE in childhood SLE in this study is 23%. Most events occurred in the first year after diagnosis of SLE. The most common symptoms and signs are seizures, behavioral changes, altered mental status and hemiparesis.